

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2020-06-08

Sida
1 (1)

Kommunstyrelsen

Kartläggning av försörjningsstöd 2014–2019

KS2020/400/03

Förslag till beslut

Godkänna redovisningen av kartläggningen kring försörjningsstöd.

Sammanfattning av ärendet

På uppdrag av socialutskottet har en kartläggning och analys gjorts av en försörjningsstöd i Sunne kommun. Rapporten berör hur försörjningsstöd regleras och styrs samt den aktuella lägesbilden.

Beslutsunderlag

Verksamhetschefens tjänsteskrivelse 2020-06-08
Rapport från verksamhetschef individstöd

Torbjörn Dybeck
Kommunchef

Felicia Weinberg
Verksamhetschef

SUNNE | VÄRMLAND

Postadress
Sunne kommun
1. Ekonomienheten
686 80 Sunne

Besöksadress
Ekonomienheten

SUNNE

Telefon
0565-160 00 växel
0565-16059 direkt

Internet och fax
www.sunne.se
karina.wahlkrantz@sunne.se

Giro och org.nr
744-2684 bankgiro
212000-1843 org.nr

Kartläggning av försörjningsstöd 2014–2019

KS2020/400

En fördjupa kartläggning av försörjningsstödet baserat på åren 2014–2019 har genomförts.

Ekonomiskt bistånd regleras i 4kap 1§ Socialtjänstlag (2001:453) och försörjningsstöd (riksnormen) regleras i 4 kap 3§ i samma lagstiftning.

Kommunerna fattar beslut om vilken levnadsnorm de anser skälig, men den får inte understiga riksnormen.

Idag finns för handläggning av försörjningsstöd/ekonomiskt bistånd ett stort antal riktlinjer, allmänna råd från Socialstyrelsen och olika domar från förvaltningsdomstolarna - dvs Förvaltningsrätten (FR), Kammarrätt (KR) och Högsta Förvaltningsdomstolen (HFD). I Sunne kommun antogs nya riktlinjer för försörjningsstöd under 2019.

Antal bidragstagare är ca 150 hushåll per/år årligen under den aktuella tidsperioden fördelat på tre handläggare. Kartläggningen är exklusiv nyanlända som inte belastat försörjningsstödskontot under denna tidsperiod utan har finansierats av migrationsmedel men hanterats av de tre befintliga handläggarna.

Cirka tio procent av de som ansöker om försörjningsstöd får avslag då de ej är berättigad enligt gällande riktlinjer till försörjningsstöd.

Budget

Som framgår av budgetutfallet för åren 2014–2019, finns minusresultat för varje år.

Verksamheten är juridiskt lagbunden vilket innebär att kommunen har skyldighet att utbetala försörjningsstöd till de som är berättigade. Det finns flera ärende med svårare problematik och arbetshinder. Sådana ärenden tenderar till att bli långvariga vilka medför kostnader för försörjningsstödet.

- Riksnormen höjs i stort sett varje år för ensamstående, gifta/sambo och för barnfamiljer. Dessutom höjs kostnader som ska beräknas utanför riksnormen t ex hyror, el, hemförsäkring, tandvård, glasögon, sjukvård, medicin mm.

Total budget 2014 - 2019 Försörjningsstöd			
År	Budget	Redovisning	Avvikelse
2014	6 300 000	7 132 799	- 832 799
2015	6 300 000	6 783 615	- 483 615
2016	6 540 000	6 811 145	- 271 145
2017	6 540 000	7 239 955	- 699 955
2018	5 740 000	7 856 793	- 2 116 793
2019	5 840 000	8 094 226	- 2 254 226

Anm. Jämförelse mellan 2014 och 2019 visar att riksnormen höjts under perioden med 5,15% för ensamstående och med 4,87% för gifta/sambo. Även barntillägg och gemensamma kostnader har höjts.

När det gäller antal hushåll under perioden 2014–2019, framgår det i undersökningen att de varit ungefär lika många årligen- både för vuxna som för ungdomar med eget hushåll. Både under 2018 och 2019 hade ett underskott på drygt 2 miljoner. Några orsaker till ökat utfall, är att fler personer avslutat etableringen samt att det tillkommit större barnfamiljer. En barnfamilj med t ex 6 barn, kan kosta ca 29,000 kr/månad. Det har även ökat med sökande med behov av tandvård.

Under 2019 var det 10 barnfamiljer med 4 barn eller fler som uppbar försörjningsstöd. Tandvårdskostnader för 2019 var ca 100,000 kr.

Andra faktorer som bidrar till ökat försörjningsstöd

- Lång handläggningstid hos försäkringskassan (ca 6 månader) vid ansökan om sjukersättning. Ev. överklagande tar ca 1 år innan Kammarrätten har avgjort ärendet. Om ärendet går vidare till Högsta Förvaltningsdomstolen, tar det ytterligare en tid innan det prövas om prövningstillstånd. Personen är oftast beroende av försörjningsstöd under denna tid.
- Lång handläggningstid hos arbetsförmedlingen för inträde i etableringen (kan ta 7–8 månader)
- Lång handläggningstid hos arbetsförmedlingen för beslut om inträde i Jobb- och Utvecklingsgarantin (JOB)

Under de senaste 5 åren, har det stramats upp vad gäller att bevilja fondmedel ur de fonder som kommunen/socialtjänsten förvaltar. Det innebär att personer som uppbar försörjningsstöd hänvisats att söka ekonomiskt bistånd till t ex tandvård och glasögon. Det kunde ofta vara stora kostnader som det beviljades fondmedel till. De hamnar nu istället på det ekonomiska biståndets konto.

År 2019

- 9 ungdomar av sammanlagt 98 ungdomshushåll (9,2%) fick avslag/indragning av en ersättning från försäkringskassan vilka sedan sökte försörjningsstöd.
- 7 ungdomar av 98 hushåll (7,1%) som avslutats hos arbetsförmedlingen och som sedan sökte försörjningsstöd.
- 3 personer av sammanlagt 111 hushåll (2,7%) som fått avslag/indragning av en ersättning från försäkringskassan och som sedan sökte försörjningsstöd.

- 9 personer av sammanlagt 111 hushåll (8,1%) som avslutats hos Arbetsförmedlingen och som sedan sökte försörjningsstöd

Samverkan extern och internt

Idag ser inte samverkan med arbetsförmedlingen och försäkringskassan likadan ut som för ca 4–5 år sedan då de båda myndigheterna arbetar på ett annat sätt. Samverkan med sjukvården är god och det sker relativt ofta Samordnad Individuell Planering (SIP) för den enskilde personen. Psykiatri är dock svårnådd och köerna är väldigt långa för vilket påverkar tiden för att få stöd och hjälp. En vuxen individ kan få vänta flera år på en NP, en utredning som i sin tur kan leda till att individen får hjälp från försäkringskassan alternativt arbetsförmedlingen och kommer ut i egen försörjning, under tiden individen väntar på utredning utgår försörjningsstöd.

Projektet En Väg In var en relativt kort period ett arbetslöshetsprojekt med resurser av bl a arbetsterapeut och handledare. Det visade att kvalificerad arbetsrehabilitering är ett måste för att kunna bemöta och hjälpa personer som av någon anledning inte får hjälp av t ex AF att komma i arbete. Likaså har projektet Värmlands Framtid bidragit till att unga upp till 25 år, vilka varit aktuella för försörjningsstöd, fått god hjälp till egen försörjning. Antingen via arbete, studier eller aktivitetsersättning (sjukersättning för unga upp till 29 år) från FK.

Analys

Sammanfattningsvis kan nämnas att undersökningen visar att antalet hushåll inte ökat nämnvärt under perioden 2014–19. Sunnes försörjningsstöd har visserligen ökat, men det har även ökat i realkostnader beträffande övrigt förutom riksnormen. Dessutom har det tillkommit grupper som tidigare inte funnits i större antal medan de övriga har samtidigt minskat i antal.

Det är många av de som söker försörjningsstöd som har en multiproblematik med somatisk och/eller psykiatrisk diagnos. Många gånger framkommer vid ett nybesök, att den sökande inte anser sig kunna stå till arbetsmarknadens förfogande pga. sjukdom. Då sätts en utredning igång kring det. I Sunne har projekten Värmlands Framtid och En Väg In varit mycket viktiga för att erbjuda personer med arbetshinder att få rätt hjälp. Värmlands Framtid har funnits i många år och arbetat främst med gruppen 15–29 år, varav de över 18 år har kunnat vara remitterade från socialtjänsten. Cirka 30–50 % som remitterats till Värmlands Framtid, har sedan blivit självförsörjande, även om det ibland kunnat ta mer än 6 månader. Under tiden har de erhållit försörjningsstöd.

En Väg In var ett projekt som startade september 2017 och vände sig till gruppen 18–64 år. Projektet pågick i ca två år. Det kan ta längre tid än så för en person som har mångårig multiproblematik att bli självförsörjande. Soc sekr på försörjningsstöd remitterade personer till projektet där en arbetsplan upprättades

Tittar man på kommuner som lyckats sänka budgeten för försörjningsstöd är den gemensamma nämnaren att man haft ett mycket nära samarbete försörjningsstöd - AMI (liknande projektet ”En väg in”) och att det tagit många år innan man kunnat se effekten av detta samarbete. Arbetet kräver långsiktighet och rätt kompetenser för att rehabilitera personer som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Su § 84

Budgetuppföljning per 30 april, vård och omsorg samt individstöd

Dnr KS2020/131/03

Socialutskottets beslut

1. Budgetuppföljningen för vård och omsorg samt individstöd per sista april godkänns.
2. Framtagen kartläggning av försörjningsstöd för perioden 2014-2019 ska redovisas på socialutskottets möte 23 juni 2020.

Sammanfattning av ärendet

Individstöd - Kostnader för familjehemsvård, överskrider budget medan institutionsvård för barn i dagsläget har ett överskott. Försörjningsstöd överskrider budget och i nu rådande läge med Covid-19 finns en oro för ökad mängd ansökningar och ökade belopp.

Personalkostnader för arbetsmiljöåtgärder, nya ärenden och boendeplatser inom LSS och inom boende och boendestöd Socialpsykiatri överskrider budget.

Avvikelse i redovisningen beror dels på prognostiserade underskott men även på förväntade intäkter som betalas ut i efterskott. Ersättningar från Migrationsverket, Försäkringskassa och Arbetsförmedling betalas ut i efterskott och uppgår till betydande belopp för Individstöd. De belopp som förväntas komma in under året tas hänsyn till i redovisade prognoser.

Årsprognos för verksamheten visar ett underskott på 9,8 miljoner.

Vård och omsorg - Personalkostnader överskrider budget både inom hemtjänst och särskilt boende och avser bland annat arbetsmiljöåtgärder och kundärenden som krävt extra personalinsatser under perioden. Även kostnader för sjuklöner samt för introduktion av ny personal uppgår till betydande belopp.

Insatser natt täcks inte av den personalresurs som finns idag och översyn av budget för tjänster för nattpatrull pågår.

Nytt verksamhetssystem inom bland annat hemtjänst har införts och utredning pågår för att säkerställa att systemet ger rätt underlag för tilldelning av budget inom hemtjänstens verksamheter.

Prognos beräknats utan hänsyn till extra kostnader för Covid-19 eftersom statlig ersättning beräknas täcka dessa kostnader.

Årsprognos för verksamheten visar ett underskott på 2,5 miljoner.

Beslutsunderlag

Ekonomens sammanställning

Beslutet skickas till:
Verksamhetschef individstöd

Justerare			Utdragsbestyrkare
-----------	--	--	-------------------

Verksamhetschef vård och omsorg
Ekonom

Justerare			Utdragsbestyrkare
-----------	--	--	-------------------

Ks § 204

Budgetuppföljning per 31 augusti samhällsbyggnad, individstöd, vård och omsorg

Dnr KS2019/95/03

Kommunstyrelsens beslut

1 Budgetuppföljningen per 31 augusti för samhällsbyggnad, individstöd och vård och omsorg godkänns.

2 Tf kommunchefen får i uppdrag att följa upp individstöds ekonomi på kort och långsikt med återrapport till kommunstyrelsen varje månad.

Sammanfattning av ärendet

Med anledning av prognostiserade underskott i verksamheterna i budgetuppföljningen per 31 juli och 31 augusti redovisar samhällsbyggnad, individstöd och vård och omsorg uppdaterade prognoser och åtgärder för att budget ska komma inom ram.

Samhällsbyggnad prognostiserar ett resultat på -1,3 mkr för 2019 som bland annat beror på realisationsförlust i samband med försäljning av fastighet, ökade livsmedelskostnader samt räddningstjänstens utbildningskostnader. Åtgärder som redovisas är översyn av taxor, teknisk beredskap och försäljning av tomter.

Individstöds prognos är ett resultat på -5,2 mkr det är framförallt inom LSS, försörjningsstöd och familjehemsvård som de stora underskotten finns. Åtgärder som nya riktlinjer för försörjningsstöd, översyn av externa hyresavtal och införd avgift vid dödsbohandläggning är genomförda. Andra åtgärder som översyn av personlig assistans är under utredning.

Vård och omsorg hade 31 juli en prognos för 2019 är ett resultat på -1,3 mkr. Underskottet hänför sig till framförallt personalkostnader inom hemtjänsten, natt, särskilda boenden. Per sista 31 augusti är prognosen - 0,3 mkr.

Beslutsunderlag

Socialutskottet 2019-09-17, § 143

Allmänna utskottet 2019-09-18, § 107

Beslutet skickas till:
Tf kommunchefen

Justerare			Utdragsbestyrkare
-----------	--	--	-------------------